

Caspari-keskuksen UUTISIA

Kesäkuu 2011

Messiaanisten
juutalaisten
seuraava sukupolvi
tarvitsee koulutusta
jo tänään.

Israelin messiaanisen liikkeen tulevaisuus

"Toivon näkeväni yhteiskunnassa asennemuutoksen suhteessa Jeshuaan. Tulevaisuudessa haluaisin nähdä nimen Jeshua eikä Jeshu käytössä kaikissa Israelissa tuotetuissa koulukirjoissa sekä TV-ohjelmien ja elokuvien tekstityksissä." *Dan Sered, Israelin Jews for Jesus -järjestön johtaja*

"Minun toiveeni on, että vuonna 2025 uskovat olisivat merkittävämmässä yhteiskunnallisessa roolissa Israelissa ottaen osaa jopa päätöksen tekoon. Näin myös evankelioinnista tulee helpompaa. Kun ihmiset kuulevat Jeshuasta tai tapaavat uskovia, he tunnistavat viestin, sillä heillä on jo uskova naapuri tai työkaveri. Meidän tuleekin rohkaista lapsia, tulevaa sukupolvea, tulemaan yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi." *Michael Decker, asianajaja, joka työskentelee Jerusalemin oikeusinstituutissa*

"60 vuotta sitten maassa oli erittäin vähän hepreankielisiä seurakuntia. Tänään maan lähes jokaisessa kaupungissa ja kylässä on seurakunta. Arabikylissä ja -kaupungeissa tilanne on toinen. Haluaisinkin nähdä enemmän entisten muslimien johtamia seurakuntia syntyvän alueille, joissa ei nyt ole yhtään uskovia. Uskon, että messiaanisisilla uskovilla tulee olemaan tässä tärkeä rooli." *Raja Gires*

Tällaisia vastuksia saimme kysymykseemme: "Mitkä ovat toiveesi ja unelmasi Israelin messiaanisen liikkeen suhteen vuodeksi 2025?" Kysymys esitettiin kahdeksalle nuorelle johtajalle Caspari-keskuksen avoimien ovien päivässä 13.5, jossa he kertoivat Israelin uskovien nykyisistä ja tulevista haasteista ja mahdollisuuksista.

Caspari-keskuksen avoimien ovien päivä juhlisti virallisesti uusien toimitilojen käyttöön ottoa. Vaikka keskus ja kirjasto ovat olleet toiminnassa jo helmikuusta asti, avoimien ovien päivä antoi mahdollisuuden kutsua ystäviä ja yhteistyökumppaneita juhlistamaan muuttoa yhdessä kanssamme. Oli luonnollista keskittyä päivän teemassa aiheeseen, jonka ympärille Casparin työ ja kutsumus ovat nivoutuneet jo vuosia: Jeesukseen uskovien juutalaisten seuraava sukupolvi.

Nuoret 20-30 -vuotiaat puhujat jakoivat kokemuksiaan alkaen lapsi- ja nuorisotyöstä ja evankelioinnista aina systemaattiseen teologiaan, sovinnonrakennustyöhön ja oikeustoimintaan. Puheenvuorojen kautta yli 80 paikallisen ja ulkomaisen vieraan eteen maalattiin värikäs kuva eri työaloilta, jotka sisältävät paljon mahdollisuuksia, mutta myös monia haasteita.

Dan Sered korosti evankelointimahdollisuuksiin tarttumisen tärkeyttä. Monet israelilaiset ovat avoimia evankeliumille ja uteliaita tietämään Jeshuasta. Kampanja, jossa teiden risteyksissä pidettiin esillä julisteita ja mainostauluja, joissa oli iskulause Jeshu=Jeshua=Jeshuah (Jesu=Jeesus=Pelastus), poiki kiinnostuneilta ohikulkijoilta satoja puhelimiin yhteydenottoja. Suurin evankelioimistyön haaste onkin saada tarpeeksi "työntekijöitä korjaamaan satoa".

Puheessaan messiaanisen teologian kehityksestä *Baruch Cvasnica* rohkaisi nuorta sukupolvea opiskelemaan ja rakentamaan ainutlaatuisia messiaanista juutalaista teologiaa ja elämäntapaa. Tämä on mahdollista vain yhteisölle, jolla on vankka pohja seurakunnissa. Oli tärkeää, että yhä useampi henkilö ilmaisisi uskoaan ja elämänsä teologisen ajattelun muodossa ja esiin nousevista ja varmasti olemassa olevista erimielisyyksistä huolimatta syntyisi avointa keskustelua keskeisistä aiheista. Baruch Cvasnica mielestä messiaanisen teologian kehittämisessä tulisi keskittyä erityisesti käytännöllisiin ja keskeisiin kysymyksiin Jumalasta, Jumalan kansasta ja maasta sekä toorasta.

Ilya Lizorkin Haifan teologisesta instituutista nosti esiin epätasapainon seurakunnissa olevien maahanmuuttajataustaisten uskovien jäsenten ja johto- ja vastuuasemassa olevien määrän välillä. Tästä syystä monien uskovien lahjat eivät tule koko messiaanisen

55 HaNevi'im Street,
PO Box 46
Jerusalem 91000, Israel
Puh: +972 2-6233926
Fax: +972 2-6251933
Sähköposti:
Caspari@caspari.com
www.caspari.com

liikkeen siunaukseksi. Tilanne haastaakin liikkeen panostamaan kulttuurien ja kieliryhmien väliseen yhteistyöhön, jotta mikään ryhmä ei eristäydy tai jää ulkopuolelle, vaan eri uskovien ryhmät voisivat kasvaa yhdeksi seurakuntaruumiiksi. Tämä haaste koskettaa myös messiaanisten ja arabikristittyjen välisiä suhteita. Ei ole epäilystäkään etteivätkö uskovat tulisi tulevana vuosina kohtaamaan paljon haasteita. Ilya Lizorkin totesi, että messiaanisella liikkeellä ei ole varaa menettää seuraavaa sukupolvea. Tämä vaara liittyy erityisesti maahanmuuttajien tilanteeseen, mutta haastaa koko liikkeen! *Miri Bulet* puhui lapsi- ja nuorisotyöstä nostaen esiin tarpeen opettaa lapsille Jumalan sanaa tilanteessa, jossa internet, TV ja kännykät täyttävät suurimman osan heidän ajastaan.

Miri ja *Scachar Chalamish*, joka työskentelee Lech Lecha-opetuslapseuttamisohjelmassa, muistuttivat, että Israelissa on nyt lasten ja nuorten ikäpolvi, joka rakastaa Jumalaa ja on todistuksena uskostaan ystävilleen koulussa ja armeijassa. Aikuisten tulisikin olla läsnä heidän elämässään rohkaisten heitä, rukoillen heidän puolestaan ja heidän kanssaan.

Avointen ovien päivä osoitti rohkaisevalla tavalla, että Israelissa on paljon lahjakkaita ja kutsumustietoisia nuoria johtajia. Me voimme rukoilla, että Jumala vahvistaisi heitä ja kutsuisi lisää vastuunkantajia rakentamaan seurakuntaansa Israelissa.

Knut Høyland

Missä Jeesus kävi koulua? Juutalainen koulutus Jeesuksen aikana

Uusi testamentti antaa meille useita välähdyksiä juutalaislasten koulutuksesta. Paavali yritti saavuttaa vihaisen väkijoukon luottamuksen kertomalla, että "Gamalielin oppilaana minut on kasvatettu isiemme lain kaikkien vaatimusten mukaan" (Apt 22:3). Myöhemmin hän kirjoitti Timoteukselle (2.Tim 3:15): "Olet myös jo lapsesta asti tuntenut pyhät kirjoitukset." Koska Timoteuksen isä ei ollut juutalainen, voimme olettaa, että hänen äitinsä ja isoäitinsä, jotka olivat vilpittömiä uskovia (2.Tim1:5), joko opettivat Raamattua Timoteukselle itse tai palkkasivat jonkun tähän tehtävään.

Tiedämme erittäin vähän Jeesuksen koulutuksesta. Hän kykeni lukemaan pyhiä kirjoituksia (Luuk 4:16) ja ilmeisesti myös kirjoittamaan (Joh 8:6,8), vaikka kirjoittaminen ei kuulunutkaan normaaliin koulutusohjelmaan. Tiedämme kuitenkin niin paljon sen ajan juutalaisesta koulutuksesta, että voimme kuvitella melko tarkasti millaisen koulutuksen Jeesus on todennäköisesti saanut.

Isä oli vastuussa muodollisen koulutuksen ensimmäisistä askelista. Heti kun lapsi oppi puhumaan, hänelle piti alkaa opettaa Raamatun lauseita. Hebreankielisten aakkosten opettelu alkoi noin kolmen vuoden iässä. Alussa keskityttiin ulkoa opetteluun ja aakkoset opittiin etu- ja takaperin. Koska kirjallista materiaalia oli vähän ja vain muutamien ulottuvilla, muistaminen oli tärkeämpää kuin lukeminen. Ihanneoppilasta verrattiin vesisäiliöön, joka ei hukkaa pisaraakaan, ja sen, joka unohti oppimansa, sanottiin tuhlaavan oman elämänsä (Avot 3:10). Oppilaan tuli toistaa opettajalta kuulemansa samoja sanoja käyttäen. Ei olekaan yllättävää, että osa Jeesuksen sanonnoista kuulostaa samalta kuin muiden sen ajan opettajien puheet. Tältä pohjalta ymmärrämme myös miksi Jeesus joskus siteerasi vain pienen pätkän Raamatun tekstiä. Hän tiesi kuuntelijoidensa pystyvän täydentämään koko tekstin ulkomuistista mielessään.

Viiden vuoden ikäisenä lapset alkoivat opetella lukemaan kirjaimia voidakseen opiskella toora. On mahdollista, että myös tytöt saivat peruskoulutusta Raamatusta. Tyttöjen ei kuitenkaan katsottu voivan jatkaa Raamatun opiskelua useastakin syystä. Tyttöjen velvollisuudet olivat eri alueella, joidenkin aiheiden katsottiin olevan sopimattomia naisille ja opiskelu voisi saattaa tytöt liikaa ja sopimattomalla tavalla tekemisiin poikien kanssa. Väitettiin myös, että naisten mieli ei pysty sopeutumaan opiskeluun.

Ennen toisen temppelin tuhoa Joosua Gamalielin poika loi säännöt juutalaisia kouluja varten. Luultavasti hän muotoili sääntönsä jo voimassa olleiden käytäntöjen pohjalta. Noin 6-7 vuoden iässä poikien tuli mennä kouluun, jota pidettiin paikallisen synagogan yhteydessä. Opettajana toimi yleensä seurakunnan kanttori, joka opetti lukemista kirjoittamalla kirjaimia taululle. Kun Jeesus puhui kirjoitusten pienimmästä piirrosta (Matt 5:18), hän selvästi puhui uudesta, kulmikkaammasta kirjoituksesta eikä vanhasta kirjoitustyylistä, jossa kirjaimissa ei ollut pieniä kärkiä.

Lukuharjoittelu aloitettiin kolmannelta Mooseksen kirjasta, koska se sisälsi päivittäisen elämän kannalta keskeisiä sääntöjä. Opintojen aikana käytiin läpi kaikki Mooseksen kirjat ja profeetalliset kirjat, jopa ne kohdat (esim. Amnonin ja Tamarin tarina), joita ei julkisesti tulkittu arameaksi (targum) synagogassa. Luonnollisesti Raamatun opetuksen sekaan ripoteltiin juutalaista perinnettä ja lapset oppivat toistamaan uskontunnustuksen (shema) sekä lausumaan ruoka- sekä muut perinteiset rukoukset. Kaikki opettelu tapahtui ääneen lausumalla.

Opettajan vastuulla oli myös opettaa käytöstapoja ja arvoja. Lasten tuli oppia välttämään väkivaltaisten ihmisten seuraa, hillitsemään katkeruuden tunteensa ja olla suosimatta ketään toisten kustannuksella. Kaikesta vääryydestä rangaistiin, mutta opettajan tuli enemmän välittää viesti synnin vastenmielisyydestä kuin korostaa sen rangaistavuutta. Fyysinen rangaistus oli käytössä kouluissa, mutta se ei saanut olla liian ankaraa. Välineenä tuli käyttää hihnaa eikä keppiä.

Isän vastuulla oli huolehtia, että poika sai tarvittavan koulutuksen 13-vuotiaaksi asti. Sen jälkeen poika ei enää mennyt kouluun, vaan oli velvollinen opiskelemaan itsenäisesti muiden aikuisten kanssa. Isän velvollisuutena oli opettaa pojalleen myös ammatti, useimmiten sama jota hän itsekin harjoitti. Sanonta kuuluikin: "Jos et opeta pojallasi ammattia, teet hänestä varkaan."

Tämä Ray Pritzin artikkeli on alun perin julkaistu Caspari-keskuksen uutiskirjeessä vuonna 1997.

Jumalan tutkimattomat tiet

Jumala puhuu meille tavalla ja toisella. Jumalan tiet ovat tutkimattomat, mutta hän haluaa kommunikoida kanssamme, jos vain olemme valmiita kuuntelemaan. Joskus hän käyttää hyvinkin epätavallisia keinoja saadakseen jakamattoman huomiomme, kuten asia puhutorvena (5.Moos.22:21-38), häikäisevää kesäaurinkoa ja öistä yötaivasta (Ps. 19:1-6) ja äkkiä lakastuvaa viikunapuuta (Matt. 21:18-22).

Jokin aika sitten Jumala käytti vanhaa kauppiasta puhuakseen minulle. Kuljin mielteissäni Jerusalemin vanhan kaupungin basaarissa etsien tuliaisia. Mielessäni pyöri huolet lapsista ja tiukka aikataulu erään työtehtävän suhteen. Mietin myös tuoreita uutisotsikoita Lähi-idän yhä kiihtyvistä ongelmavyyhdestä. Olin erityisen tietoinen noista otsikoista kävellessäni kaupungissa, johon suurin osa alueen jännitteistä kulminoituu.

Kävelin erään vanhan kauppiaan liikkeeseen. Hän oli juomassa teetä, mutta laski kupin kädestään nähdessään minun hajamielisesti koskettavan esillä olleita huiveja.

"Tällaisia huiveja myydään kaikkialla. Voisin ostaa ne saman tien ja saada asia pois päiväjärjestyksestä.", ajattelin ja keskittymättä asiaan sen enempää aloin, kuten tapana on, tinkiä hinnasta päästäkseni lähtemään mahdollisimman nopeasti. Tiesin, että en voisi voittaa kauppiasta tässä pelissä. Minä olin vain turisti ja kauppias taas hankki elantonsa kauppaamalla tavaroitaan turisteille joka päivä.

Heiteltymme muutaman summan ilmaan päädyimme sopivalta tuntuvaan loppuhintaan. Noukin rahapussini esiin ja laitoin myyjän kouraan sovitut shekelit. Hän otti rahat ja kääntyi kassaan päin, mutta pysähtyi yllättäen jääden katsomaan minuun. Yllätyksekseni hän antoi lähes koko rahasumman takaisin. Näin ei yleensä käydä kauppaa Jerusalemin vanhassa kaupungissa, eikä missään muuallakaan sen puoleen. Hämmentyneenä aloin laskea rahoja. Myyjä sanoi hiljaa: "Haluan, että hymyilet. Näytät niin surulliselta." Melkein pillahdin itkuun, mutta sain kuin sainkin hymyilyä ja kiitin myyjää hänen pakatessaan ostoksiani.

Lähtiessäni basaarista kiitin Jumalaa, että hän valitsi näin epätavallisen sanansaattajana saadakseen huomioni ja viestittääkseen, että hän välittää. Taakka sielussani oli siirtynyt Jumalan voimakkaalle harteille.

Jeesuksen ensimmäisen vuosisadan kuulijakuntaa rasittivat samanlaiset ihmissuhteisiin, työhön ja poliittiseen tilanteeseen liittyvät huolet kuin minuakin. Kaksi kysymystä oli noiden ongelmien ytimessä: "Jumala, oletko siellä? Välitätkö sinä?" Jeshua vastasi noihin kysymyksiin kutsulla: "Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt." (Matt. 11:28-30)

Kyllä hän on täällä. Ja hän välittää paljon enemmän kuin me! Hän lupaa opettaa ja ohjata niitä, jotka ottavat hänen ikeensä päälleen. Ies on väline, jolla eläin voi kantaa taakkaa, tehdä työtä. Jeesus käänsi esimerkin ylösalaisin: hänen ikeensä tuo levon! Tässä Raamatun kohdassa käytetty lepo-sana tarkoittaa muutakin kuin vain fyysisen työn loppumista. Se sisältää rauhallisen ja kärsivällisen odottamisen, jota kuvataan Psalmin 131 ylistyslaulusessa:

***Herra, sydämeni ei ole korskea eivätkä silmäni ylpeät.
Minä en ole tavoitellut suuria, en pyrkinyt liian korkealle.
Ei, olen löytänyt rauhan, mieleni on tyyni.
Niin kuin kylläinen lapsi lepää äitinsä sylissä,
niin on minun mieleni levollinen.
Israel, pane toivosi Herraan nyt ja aina!***

Jeshua ei tullut pinoamaan lisää huolia, velvollisuuksia ja lakihenkisiä rituaaleja seuraajiensa väsyneille harteille. Hän tuli antamaan heille levon antamalla heille itsensä.

Kävellessäni pois basaarista minua hymyilytti. Tällä kertaa se oli merkinä Jumalalle, joka välitti niin paljon, että puhui minulle epätavallisella tavalla vilkkaan markkinapaikan väentungoksessa.

Jumalan tiet ovat todellakin tutkimattomat ja siitä olen erittäin kiitollinen.

Michelle Van Loon

Casparin työn kuulumisia

20.3-17.4 Caspari-keskus isännöi oslolaisen Norjan teologisen koulun (Menighetsfakultet) 21 opiskelijan neljän viikon opintomatkaa, jonka aikana nämä perehtyivät Raamattuun, sen maantieteeseen ja arkeologiaan. Koulu on jo pitkään tehnyt yhteistyötä Caspari-keskuksen kanssa. Koulun opettajat teol.tri Reidar Hvalvik ja teol.tri Oskar Skarsaune ovat toimittaneet Jewish Believers in Jesus -kirjan, joka kartoittaa Jeesukseen uskovien juutalaisten historiaa.

Teol.tri Richar Harvey luennoi 12.4 Caspari-keskuksessa aiheenaan "Tämän hetken trendit messiaanisessa liikkeessä: Jeshua, toora ja Israel". Luento oli osa kuukausittain järjestettävien avoimien luentojen sarjaa. Richard Harvey toimii opettajana kristillisessä All Nations -yliopistossa Englannissa ja on kirjoittanut Mapping Messianic Jewish Theology -kirjan. Luento keräsi ennätysellisen 110 hengen yleisön.

Henkilökuntavaihdoksia Casparin Yhdysvaltain toimistossa: meillä on ilo ilmoittaa, että Michelle van Loon liittyy Casparin työntekijäjoukkoon USA:n toimistoon. Casparin uutiskirjeen lukijoille Michelle on tullut tutuksi viimeisen puolentoista vuoden aikana takasivun hartauskirjoituksistaan. Casparin työn ohella Michelle jatkaa kirjoittamista ja konsultin tehtäviä. Michelle on Jeesukseen uskova juutalainen, asuu Illinoisissa ja on naimisissa Casparin kansainvälisen johtokunnan jäsenen, Bill van Loonin, kanssa. Michelle tulee Mary Jo Pribblen paikalle tämän siirtyessä uusiin tehtäviin. Kiitämme Mary Jo'ta vuosien antaumuksellisesta työpanoksesta ja pyydämme hänelle Jumalan siunausta uusissa tehtävissä ja elämäntilanteessa.

media-katsaus

Caspari-keskus julkaisee viikottain yhteenvetdon israelilaisessa mediassa julkaistuista messiaanista juutalaisuutta, lähetystyötä ja kristinuskoa käsittelevistä artikkeleista. Mediakatsaus on saatavissa sähköpostitse ilmaiseksi lähettämällä englanninkielisen pyynnön osoitteeseen subscriptions@caspari.com tai rekisteröitymällä kotisivuillamme http://www.caspari.com/media_review/.

Kanava 1:n Mabat sheni (Toinen katsaus)-ohjelma esitti antimissionäärijärjestö Jad Leachim in erittäin kriittisessä valossa. Järjestö onkin ottanut yhteyttä mediaan selittääkseen miksi sen mielestä messiaaniset juutalaiset ovat niin suuri uhka juutalaisuudelle.

HaShavua BeAshdod (8.4) julkaisi kirjeen Jad Leachim-järjestöltä: "Kannatamme uskonnon ja jumalanpalveluksen vapautta sekä kaikkien uskontojen kunnioittamista. Messiaaniset juutalaiset ovat kuitenkin eri asia. Tämän lahkon jäsenet hyväksyvät kaikki kristilliset opinkappaleet ja ponnistelevat suostutellakseen juutalaisia petoksella kristinuskon pariin. He esiintyvät juutalaisina kutsuen pappejaan pastoreiksi tai rabbeiksi. Näin ne, jotka etsivät lähempää yhteyttä juutalaisuuteen harhautuvat heidän luennoilleen. Messiaanisten perustoive ja näky, joka jatkuvasti toistuu heidän kirjallisuudessaan, on juutalaisen kansan täydellinen hävittäminen yleisesti ja erityisesti Israelista."

Artikkelissaan "Juutalaissota" (*Index Ha'Emek ve-ha-Galil*, 29.4) Jad Leachim-järjestön työntekijä Fatachiya Nerya väittää messiaanisten juutalaisten toimivan eri tavalla kuin moderni kristinusko, joka kutoo taloudellisessa ja emotionaalisessa hädässä olevien "juutalaisten ympärille verkkoa". "Tiettyyn pisteeseen asti messiaaniset juutalaiset pystyvät hämärtämään kristillisen puolensa ja luomaan vaikutelman, että he ovat juutalaisia, jotka vain uskovat "siihen mieheen". He rukoilevat (synagogissa), käyttävät rukousnauhoja, lausuvat sapattina kiddush-siunauksen, viettävät juutalaisia juhlia, kuulostavat kansallishenkisiltä sionisteilta, käyvät armeijan ja esiintyvät erittäin juutalaisina. Kaikki on tarkkaan harkittua viimeistä yksityiskohtaa myöten. Heidän ei pitäisi valehdella ja antaa ymmärtää, että he voivat jatkaa juutalaisina. Israelin lain mukaan myytävissä tuotteissa pitää olla tuoteseloste, joka kertoo mistä tuote koostuu. Juutalaisuus on selkeästi määritelty kokonaisuus eikä siihen sisälly kristinuskoa. Kaikkein selkeimmän määrittelyn mukaan kristinusko ei ole juutalaisuutta. Se on epäjumalanpalvelusta."

Rukous- ja kiitosaiheita:

- Kiitä Jumalaa messiaanisessa liikkeessä vaikuttavista nuorista johtajista. Rukoile heille voimaa ja rohkaisua vaikeiden haasteiden keskellä. Pyydä Jumalaa kutsumaan lisää nuoria kantamaan vastuuta työstä.
- Rukoile Lähi-idän epävakaa poliittisen tilanteen puolesta. Pyydä Jumalalta viisautta maiden johtajille ja uskoville arviointikykyä poliittisen kehityksen suhteen.
- Rukoile uskonyhteyttä messiaanisten juutalaisten ja arabikristittyjen välille.
- Rukoile Jumalan suojelua vastustusta ja vainoa kokeville uskoville, erityisesti Aradissa ja Ashdodissa.
- Kiitä Jumalaa Caspari-keskuksen uusista tiloista ja niiden mukana tulleista mahdollisuuksista kehittää työtämme.
- Rukoile kesän tapahtumien puolesta: johtajuuskoulutus Jerusalemissa, sinkkutapahtuma Pohjois-Israelissa, Sillanrakentajat-seminaarin jälleentapaaminen Beit Jallassa.
- Rukoile sopivien vapaaehtoistyöntekijöiden löytymistä vuodeksi 2011-2012. Tarvitsemme myös niin heille kuin ulkomailta Israeliin palaaville työntekijöille viisumit.

Voit tukea työtämme esirukouksin, vapaaehtoistyöllä tai taloudellisesti esim. Lähetysseuran, Kansanlähetyksen tai Kylväjän kautta. Ota yhteyttä lähimpään yllämainittujen järjestöjen toimipisteeseen.